

Taitava puuseppä taikoo

Komeita huonekaluja laudanpätkistä

Eveliina Nera

Puusepäntaidon hallitsijoita näkee nykyään yhä vähemmän, vaikka tarvetta heille olisikin. Suosimme yksilöllisyyttä ja laatua, mutta sorsumme samalla sisustamaan kotimme massakalusteiden, joiden ovet repsottavat ja liitokset välkeilevät. Laitamme jopa väärin kokoisen keittiön pöydän ahtaaseen välikköön, jos ei parempaakaan löydy. Puusepän puoleen käännymme turhan harvoin, vaikka kannattamme ekologisuuksi ja arvostamme kädentaiteita.

Artenomi **Simo Vainion** käsistä syntyy niin keittiökalusteet kuin saunanlauteetkin. Ammattitaidolla hän taikoo tarvittavat huonekalut haluttuun tilaan. Tekeepä niistä vielä hyvännäköisiä ja kestäviäkin.

Muovin ja vanerin aikakaudella ihmiset tottuivat valmiipaketteihin. Kaupasta tuotiin pino lastulevyjä ja pari ruuvia, joista sitten itse koottiin huteru luomus olohuoneeseen tai keittiöön. Kotimainen massiivipuun on kuitenkin nostamassa taas päätään markkinoilla. Hengittävää elementtiä arvostetaan ihan uudella tavalla. Myös käsityön ja puusepäntaidon arvostus on noussut. Vainiolla töitä riittäisikin tällä hetkellä, vaikka toisille jakaa.

– Koskaan en ole mitään ilmoitellut, mutta puskaradio näyttää toimivan täällä päin niin hyvin, että töitä on melkein liikaakin, vasta vajaa vuoden töitä Vainio kertoo.

Puu vahva elementti

Laitilan seudulla puu on aina ollut vahva elementti. Historia ja nykykulttuuri tuntuvatkin korostavan sen arvoa materiaalina jatkuvasti. Nykyaikajan taidonnäytteenä Santtiolla komeilee mahtava monitoimitalo, jonne Vainiokin teki mm. yksilölliset puuportaat, avokaitteet ja launiitit. Muotoillut saunanlauteet. Vainio ei vähättelekään kunnioitustaan massiivipuuta kohtaan.

– Se kestää isältä pojalle ja vahalla tai öljyllä puuesineestä saa aina uuden verhoisen, vaikka olisi vähän kolhujakin ehtinyt syntyä.

Vainio kertoo, että hänen tehtävänsä on tehdä huonekalu tai vastaava tarpeitten mukaan. Eikä helposti keksikään tuotetta, mitä Vainio ei pystyisi massiivipuusta taiko-

Vainion käsistä syntyy vaikkapa taidokkaasti muotoillut luksuslauteet.

maan. Hänen käsissään vaatimattoman näköiset laudanpätkät muuttavat muotoaan aina kirjahyllyistä yöpöytäsi ja saunakalusteisiin. Vainio hoitaa tarvittaessa myös suunnittelupuolen ja kotonakin jokainen huonekalu on oman työn tulosta.

– Siinä ei vaan anna luonto periksi, että lähtisi kalusteita kaupasta hakemaan, hän naurahtaa omien kädentaiteihinsa vankasti luottaen, mutta myöntää samantien, että suutarin lapsilla tosin on tässäkin tapauksessa huonot kengät.

– Uutta keittiöpöytää on pitänyt alkaa tekemään monta kertaa, mutta en ole vain ehtinyt. Nyt meillä on sitten lainapöytä yhdeltä kaverilta, Vainio jatkaa.

Yksinäistä hommaa

Vainio valmistui kone- ja penkkipuusepäksi Mynämäeltä jo 80-luvulla, mutta päivitti ammattinimikkeensä artemoniksi opiston puolella 90-luvulla ja on taas tällä hetkellä koulun kirjoilla uusimassa tutkintoaan.

Vainio opetti myös vajaa vuoden puukäsittä vangeille Satakunnan avovankilassa. Hänen opastuksellaan syntyi-kin kaappeja, kapiokirstuja ja sohvapöytiä. Opettajan roolissa kädet syyhysivät kuitenkin sen verran, että nyt Vainio keskittyy enimmäkseen puusepäntöihin yksikseen. Oikeastaan Vainio lupaa tehdä huonekalun jos toisenkin. Mitään tarkkaa rajausta hän ei halua taidoilleen antaa. Haasteet tekevät vain työstä mielenkiintoisemman.

– Yleensä tämä on aika yksinäistä hommaa, mutta toisaalta se on parempi niin. Jos juttelee kaverin kanssa, ajatukset ovat siellä sun täällä, eikä hommista tule mitään. Yksin saa paljon hyvää aikaa.

Pikkuisen järkeä peliin

Huonekalujen valikoima on nykyaikoina laaja. Mööpeleitä saa halvallakin, mutta usein tavaroiden käyttöikä on lyhyt. Massavalmistus ei myöskään näytä huomioivan yksilöllistä kuluttajaa. Laatua ja uniikkituotetta halajavat osaavatkin nykyään kääntyä puuseppien puoleen.

– Tein tässä juuri uuden TV-tason tuttavalleni, jonka pelkkä telkkari painoi 70 kiloa. Eihän sellaista normaali tasot ja hyllyköt olisi kestäneet, joten piti tehdä uusi tarpeiden mukaan. Vainio toteaa.

Vaikka puun arvostus on noussut, Vainio myöntää, että nykyään silti myös artemonit tekevät turhan usein työtä riimaa hipoen.

– Huonekaluja tehdään ajattelemta sitä mihin ne tulee. Erityisesti liitosten laatuun pitää kiinnittää huomiota ja ajateltava puun elävyyttä eri olo- suhteissa. Tässä on käytettävä vain pikkuisen järkeä, hän tiivistää ammattitaitonsa salaisuuden.

Artenomi Simo Vainiolla riittää töitä, sillä arvostus uniikkituotteisiin, käsityöhön ja massiivipuuhun on taas hienoisessa tarpeessa.

Puuseppä taikoo kuluttajalle yksilöllisen tuotteen tarpeiden mukaan.